

АМЦАБЗ

№6, 2021 ш.

Инна Ҳаҗымҗа

Апаақәа

Ихашьахдоит апаақәа,
Хдоит хара адәахьы.
Иахзыгшуп ацаақәа
Амәаҕ итәаны.
Иәуа ицоит хә хпаақәа,
Аха ацаа гъезом.
Ацааҕы асахьақәа
Хазхара ихазбом.
Ичацоуп ацаақәа,
Ассир, аҗоухар.
Итырхуеит аҗша ашьтақәа
Азын анацәкьар.
Ихцаалоит акәарақәа,
Ацхақәа хцаны.
Былгәа хәыч асахьақәа
Амоуп ихтакны.
Ацха хәыцқәа хрыкәсуеит,
Ашәыб хәрхәашоит.
Атла амахә хынаақәа
Ускан рыгсы ргоит.
Еицәажәоит апаақәа,
Ацаақәа еимакны.

Адәыш хәычы аҗааҕцәа
Ирылыәуеит хабжьы.
Ардәына хашьталар,
Ашшагьыч хәцәцоит.
Ас ашәыб кахалар,
Абагыркәа шәоит.
Ахәынцәрагшъ ахьааиз!
Ихамазтгьы аәны,
Илартәан ахыза,
Иаҕахамтоз акры.
Аха уртқәа абакоу,
Зегьы цьара ипъыруеит.
Харгьы хрытцоума,
Хәәуеит, хәццакуеит.
Итәоума цьара хпаақәа,
Рызхара икәашап.
Былгәа хәычы хаманы
Нас аәныка хцап.
Амца хаара аҕагъхьа
Бзиа хәәхаргъхәп.
Нанду леитцыркәақәа
Хәилахан иахфап.

Баграт Шьынқәба

ШЪАРДААМҢА

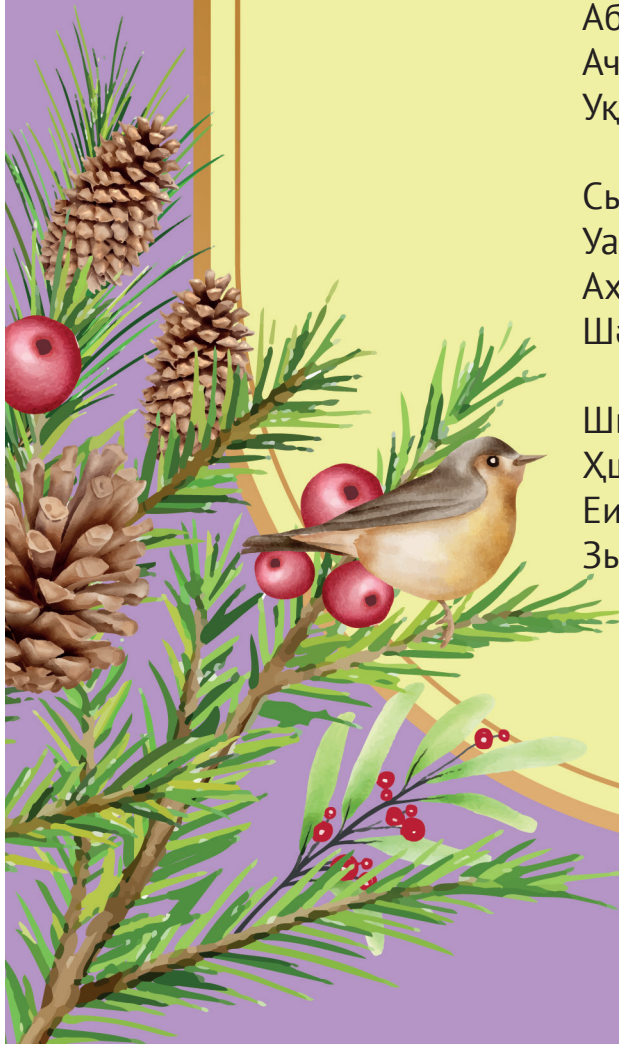
Шъардаамта, шъардаамта,
Хшеибаргәырғьо, хшеилац!
Еихымсыгъуа ҳаччаамта
Зықнашықәса ҳнеиларц!

Афы шътысхуеит, афы цъбара,
Абар икәеикәеиуа.
Ашәа еимыжәда уа ыцъара,
Ашәа, хгәырғъа аиуа.

Икәымшәышәза ажъ еилашуа,
Абар, иалтц жәбома?!
Ачарахәа афы еилашуа
Уқъаф кәмцакәа инхома?

Сынтәеицш абас зықнашықәса,
Уаха еицш акыр ыаха,
Ахы, ахырцар инақәшәыцса,
Шәатәцақәа шәырыаха!

Шъардаамта, шъардаамта,
Хшеибаргәырғьо, хшеилац,
Еихымсыгъуа ҳаччаамта
Зықнашықәса ҳнеиларц!

Вл. Анқаб

ҒААНБЗИАЛА ШӘГӘЫРҒЫО ШӘНЕИЛААИТ!

Ҳамшын кәанда иацәшәа ицхьатцын,
Ҳашьхақәа рахь ицеит азын.
Урт гылоуп итаҳәхәа сыла,
Ацдаа итазны ишьхынцсыла.

Убрантә ҳашықәс ғыц абарцаз,
Иахьа ҳгәыргъара агәра агарцаз,
Азын, харантә иантыркьакьа,
Асы ацрышәшәеит цақьа-цақьа.

Ғаанбзиала схәарц асрапа
Шьтысхырц агәарц ашқа снақан,
Аха саақәхеит уа сбыбышза –
Исымкәытазтит ихышза...

Асрапа акәым, исышәт ацәца,
Астол снахагылеит сқәацәза.
Аха, ҳаи... Санду бтәами,
Бзышза шәышықәса бнархысуеит –

Бажәа кәышуп, бажәа хысуеит,
Ацәца рақхьа ба ибыхәтами!..

Быхтыс тоурыхуп Ацсны ақра,
Ианызбаалоит Ацсны агәақра...
Санду, ацәца шьтых, ибацәоуп –
Бааҳақәныхә...
Льқәра ишаурыз лыбга еитцыхны
Санду дғагылт, ацәца шьтыхны...

...– Ес-аашар шәа шәзы илашаран,
Ес-аашар иазҳауа шәылшара,
Шәцәа иацны атынч цсшьара,
Шәцәа иалцыз шәара ишәцыло,

Илбаажәдо аҳауа тынч гәыртәыла,
Шәатцәцахә гәыргъахәны ицхеипхеиааит,
Ғаанбзиала шәгәыргъо шәнеиааит!

Бара атыпқа, абла тшаша,
Бгәара дтало ибгәацхаша,
Арцыс, иугәацхаз илхаран
Угәарцаф иқало ачара,
Шәара ахылтц изгәақуа згәараф
Шәгәараф инагыло агара,
Уара аиарта иахьа иагәылоу
Ушьамхы уцпраауа уғагыло!..

Шәатцәцахә гәыргъахәны ицхеипхеиааит,
Ғаанбзиала шәгәыргъо шәнеиааит!..

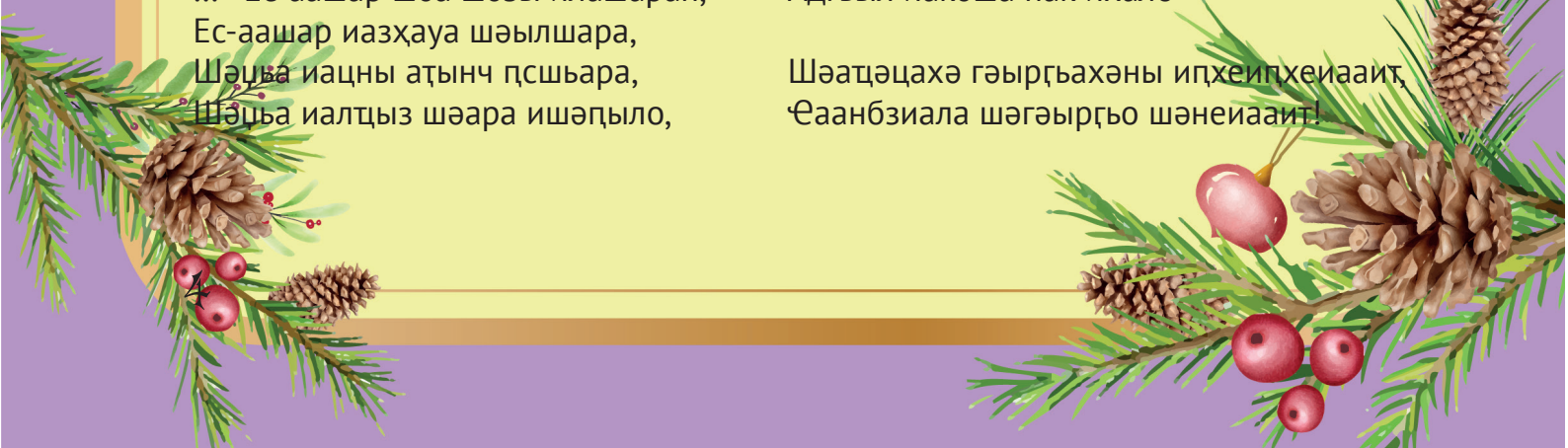
Ғаанбзиала, зегьы, нанраа,
Уаҳа аибашьра амбааит ҳамра!
Шәтцеи дышәпымхааит ани аби,
Насыц шәоуааит цкәыни зғаби!

Ғаанбзиала, ацхзы казтәо,
Ацьықәреи аазрыхуа, афы тазтәо,
Ғаанбзиала, итәаны ихәыцуа,
Адгьыл иқәу, цақа ихәытцоу.

Ғаанбзиала, смаҫа иқәла,
Аетцә рахь уатцә амға иқәло!..

Ғаанбзиала, ажәџан иалоу,
Адгьыл иакәша нақ ихало –

Шәатцәцахә гәыргъахәны ицхеипхеиааит,
Ғаанбзиала шәгәыргъо шәнеиааит!

Мушьни Ақашба

СОУЖАР

Ажәабжь

Иацу. Алагарта ануп ажурнал №4-5, 2021 ш.

Абас, реидарақәа ирытцазза ирытца, ихақь-цсықьуа, ағыдымы-дыхәа ргәақрақәа еибыхәо, иеихьымза-еипымзауа ишааиуаз, нақгы, аақгы ргәы рғанзамкәа, иааипаҳалейт ыцъа ақкәын-цәеи дарей. Азныказы, изаазарызей, иеибамдырзакәа иагьяаи-баршәакәейт. Ақкәынцәа Амшә анырба рыгәхәыцқәа нтыцсаит. Амшәгы шәан, ацсы аахыггейт Аеш аидара шақәыз, ашьамхқәа нацақәалан, акәапахәа абгыжә инылашәейт...

Аха дырфегьых Амшә агәы аацсахын, уафццас абжыы ааргейт.

–Хара шәақцәымшәан, ахыбфәр! – ахәейт иара, – шәара хашәпы-рхагам... Хасабицәа млагауа иахзыцшуп. Хара хакәзар, ишыжәбауа еипш, аарлахәа ауп хшаауа. Хаацсаха-хқыцаха ауп хшыкоу. Хамчқәа қацсахьейт, уаха наҳалымшауа ақнынза хнейны хәкоуп... Ишәымбои шақа хажәхьоу? Шәара ишәыбаргәузей, ашьей ахши реипш шәеилыц-хоит! Хәидарақәа аахамданы, шәхацхраарауазей, цсақак қашәымцари!

– Иауазей хашәмыцхраакәа, хшәыцхраап! – ихәейт ақкәынцәа руазәы.

– Ибзиоуп, хшәыцхраап, – дақәшахәтхейт егы ақкәынгы. – Аха уара, Шықә, Амшә уацхраа, сара Аеш сацхраап!

Ари Чықә иакәын.

Чықә ашырхәа Аеш днамцасын, ақьаса аақәихит. Излафәхәаз атца инацәкыыс иаакәиршан, инадихәалейт. Ақьаса ыркәаталейуа, далахә-маруа, Аеши иарей ааивақалауа, Аеш атра шықаз рфьқархейт.

Шыкә днеины, Амшә аидара аакәихит. Иааицхырааны, ахәырцъын ѡаганы наќ-ааќ ижәѡахырқәа иаархыршьит. Азныказы даараза дааитца-нарғәгеит иара. Дареицъит. Дагъаарбырбырит. Аха ииулакгы иеидара каимыжыит. Дынцәытцахх-аацәытцаххуа, амшә днашьталеит. Уажәы-уажәы имѡа блала ишәо, ихы дааѡахалон, иблақәагы зқьаса ыркәата-леиуа, иалахәмаруа иѡеиуаз Чыкә даатцашәалалон...

Шыкәи Чыкәи еикәлацәан. Аѡыцъагы ашкол итан. Ахәбатәи акласс аќны партак иеицахатәан. Мәышала рқыта ахы-атцыхәа еимырдалон. Ахаскын хәшәкәа еизыргалон. Ашкол гербариқәа ќартон... Аены мөышан. Рцатәкәа аныртца, хаскын еизгара хәа абнахь ицазаарын. Убас ауп арти дареи шеиҫахазгы.

Амшә ықәха ицон. Шыкә иеидара иманы, деицъып-еицъыпца иара дашьтан. Ус инкылсит Амшә атыѡраҫы. Араќа амшәгы амшәхәарақәа-гы ааицхыраан, Шыкә иеидара иазқәнырхит. Амшә ахәырцъын инахалан, итаз ахьақәа зегьы нтыршәшәаны, ишаны доусы рыхәкәа рнаҫеит. Рыхәкәа роуит амышәхәарақәа зегь хаз-хазы. Ихәы инаҫеит Шыкә-гы. Иннажыит иара ахәгы.

Шыкә ицъыбақәагы икәагы хьала иртәит. Ирзымкыз инапқәа рызна ќалеит. Амѡан акакала иаацәќәныршьауа, иҫы интапсауа, ифауа, амѡахәаста днаныланы, аѡныќа даауан...

Дук мыртыкәа, Чыкәгы Аешгы еиманы, Аеш атраҫы иаакылсит. Чыкә иааигоз ақьаса атца инацәа иаахиршәан, Аеш ацацәа хәыцқәа рыгәта инрылаиршәит. Аешқәа ран неины, ақьаса ахы аартлан, ахьақәа нтыршәшәаны, адгьыл аѡараҫы инықәнапсеит. Ашьтахь инахалан, ахьақәа зегь шаны инышьтанатсеит. Ацацәа зегь рыхәкәа рнаҫеит хаз-хазы. Иалнахит иара ахәгы. Дахамыштит Чыкәгы. Абас ақьаса хәычы итаз ахьақәа зегь ианрызнаша, рыцыпхьаза хәба-хәба цыра разеит.

Чыкә ихә-цырак аацәќәниршьан, дахьынарпыртцызтәќьа иҫы илтапсаны ифеит. Агьама икаанза иааимтәеит. Иифаз ахьақәа ахьафара игәадырпхеит. Аха иабаќоу! Уаха имазам. Игә ќьатәза аѡныќа иҫа-аихеит. Ихапыц итахаз ахьаќәырчахақәа ихапыцқәа иаарыбжьарғәғәа, иаарылцуаз арашы ала игәы рќәандауа дшааиуаз, дааицылеит Шыкә.

Шыыкэ иҕыбақәагы икәагы ирзымкыз ахықәа рыла инапқәагы штәыз аниба, дааиташыцит.

– Ибзиоуп, аха абри иҕара ахықәа узтада уара? – ихәан, Шыыкэ диазцааит.

Амшә ахықәа азысымгеи? Убри ауп исызтаз, – иаҕеикит Шыыкэ.

– Саргы Аеш ахықәа азызгеит, аха уи аҕара смоуит, – ихәеит Чыкэ илахь ааикәтцаны, – ҳара хәба-хәба цыра ракәзоуп ихазаз!

Абри аамтазы иара абрақатәкыа, акәыкәымдраҕы ардәынак ытатәа-заарын. Арт ачкәынцәа иеибырхәоз зегы ахауан.

– Цәыррыт-цәыррыт! – ахәан, акыркырхәа иааччеит, – еиха зуз еиха иоуит, еиха зуз еиха иоуит... Чыкә-Чыкә-Чыкә, еица уун, еица уоуит, еица уун, еица уоуит, цәыррыт!.. – ицыхәаршәшәо, инивақала-ааи-вақалауа, Чыкә ихыччара иалагеит.

– Ааит, абрицәкыагы сара ишқасхыччауеи! – ихәан, Чыкә днышьта-сит, хахәык аашытыхны, ардәына иагәыдитцарц игәы итакны.

– Цәыррыт-цәыррыт, еиха зуз еиха иоуит, еица зуз Чыкә еица иоуит... Чыкә-Чыкә-Чыкә! Цәыррыт-цәыррыт! – ахәахын, ацыхәа ааиҕақкыаны, ардәына нытцраа ицеит.

Иара уажәгы, убри инаркны, ардәынақәа ауафы дшаарывалалакы еипштәкыа, Чыкә иакәу цыыршьыозаап, убри азыхәан ауп «Чыкә-Чыкә-Чыкә, еица зуз Чыкә, еица зоуз «Чыкә!» – хәа ихыччауа изалагауа рхәоит, иаразнакгы инытцырны изцауа, ахахә ргәдитцар хәа ишәоит азоуп хәагы рхәоит!..

Даалгеит Хыымца ллакә дақхыаны. Соуқар иблақәа Хыымца иаалых-ганы, ица днеиҕақшуеит...

– Уара ианакәзаалакгы абас акәын ушықаз!.. – ихәан, дғагыланы, инапы кыаны дындәылцуеит Цьарнас.

Хыымцеи лабдуи Чыкә ихыыз рзышьтыхуам, иахытәоу акыркырхәа аччара иаҕуп...

Иараби, абри ауми уара ассир! Зегы ааикәшәараны ишқақазары абри аҕены?!

САРА СҚЫҒА

Сара сқыға Ачадара ахьзуп. Уа даара ицшзоуп, итынчроуп. Сқыға Ачадара бзиа избоит. Иара қыға дууп. Сқығағы ашәыр рацәоуп: амандарина, апатырқал, ахәырма, ахәаса, ацәа, аха, алаха, амытцмыць убас ирацәаны ашәыркәа. Ғагаларахь аамта аннеилак хара аутраґых еизахгоит, ашәыр ґаххуеит. Ақыға Ачадара ааигәа икоуп азиас Ғәымыста. Ацхын сахәшьеи сареи азы хталоит.

Виктория Арлан,
Е. Ешба ихьз зху Ақәатәи
абжьаратә школ №5
атцағы

ҒАГАЛАН

Амра гылеит ихааза,
Ашәтқәа ґыхеит ицшзаза,
Ацдарақәа рыбжьы гоит,
Сара ґагалан бзиа избоит!
Шақа ихааузеи алаха,
Шақа иссируи абахча цшза,
Ғагалан бзиа избоит сара!

Данат Кациа,
Б. У. Шьынқәба ихьз зху
Ақәатәи абжьаратә школ № 1
атцағы

ҒАГАЛАН

Сгәырґо, сыоуа ашта сықәуп,
Абыґь өежьқәа бґаґуа срылоуп.
Амра хааза исґаццоит,
Ғагалан мшқәа сгәы картцоит

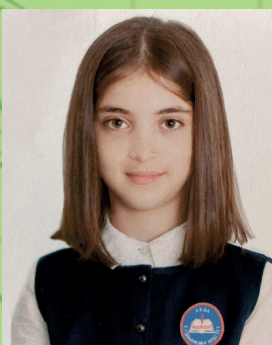
Давид Делба,
Б. У. Шьынқәба ихьз зху
Ақәатәи абжьаратә школ № 1
атцағы

САРА СЫРТЦАҖЫ

Сара сыртцаҗы бзиа дызбоит,
Зегь иреиҗу лоуп лара.
Бзиа дызбоит уи цэгъала,
Даараза дхаауп лара.

Ариханда Аҳашба,
Кь. Чачхалиа ихъз зху Ғақәашьтәи
абжьаратә школ №2, 1 акласс ацаҗы

АЦӘЫКӘБАР

Ақәа илеиуа ацәыкәбар
Ашәтыц иакәтәоуп, абар
Ғытрак ашьтахь унацшишь,
Ацәыкәбар убомеи, сишь!..
Ашәтыц пшза иахьыкәкәа,
Ацәыкәбар леиуеит икакәкәа,

Икақа-чақоит ипшзаза,
Иуаркалеиуеит уи зынза!

Альсения Ломиа,
Б. У. Шьынқәба ихъз зху
Ақәатәи абжьаратә школ № 1
ацаҗы

САРА СТӘЫЛА

Атәылақәа зегъы иреиҗуп стәыла,
Ашьха шлақәеи, амшын иатцәеи рыгәта ишьтоуп!
Ари атәыла, ацсуа итәылоуп,
Ацсуа бызшәагъы-схатәы бызшәоуп!

Диана Адлеиба,
Б. У. Шьынқәба ихъз зху
Ақәатәи абжьаратә школ № 1
ацаҗы

АПЪХЫН

Апхын аара сазыцшуп,
Амшын аталара цәгъа истахуп.
Ацарақәа рыцырчырбжы,
Ғәықатәагаха игалоит.

Алим Амчба,
Е. Ешба ихъз зху Ақәатәи
абжьаратә школ №5
ацаҗы

ҲСАРКЪАЛ ХЫҒ – ҲБЫЗШӘА АЦӘЫЗҚӘА

Шақа ихъааузеи ҳажәа азказацаа дуқәа азәазәала ҳааныжьны иахьынаскьо. Аамта уадаф иалган зшьапы иқәдыргылаз Аңсуа ажәа агәы ҫыркаарц ртаххазшәа, инеишьтагылан ихәцәцеит абиңарак иеиднакылоз аишьцаа нагақәа – ҳашәкәыџџцаа хатәрақәа. Сашьцаа ыҕамкәа ара иҕасҕозеи ихәазшәа, ааигәа Платон хатәрагыы днарышьталеит, ирышьтанеиуа зака хгәы хдырхьуа хьаас ирымамшәа.

Аңсуа литература абызшәа зырызгаз ҳаңсуа шәкәыџџцаа ргәы дзырхьуаз рацәан, ҳажәлар ирхьыргоз, изынҕьоз, изынҕоз зегьы дара ирхьысуан, ихъааргон. Еиҳаракгыы 1992–1993 шықәсазы ҳажәлар ирхьыргаз атрагедиа иңнашәеит, ргәабзиара йнашәааит. Арҕеиафы – жәлар рхьаа еиҳа иныңшуеит, илсуеит, гәырҕеи-хьааи еиҳа изтаауа агәы-цқьа уашәшәырамхар ауам.

Ажурнал «Амцабз» аредакциафы акыр аңьабаа збахьаз, ахәыцқәа рдунеи иазааигәаз апоет, ашәкәыџџы Платон Бебиа даара ихъааганы, иахьа инапкымтақәа ханрыхәаңшуа, агәалашәарахь диамгакәа, аредакциа аусзуџцаа дышҳацу даанхоит.

Ажурнал «Амцабз» аредакциа

Пл. Бебиа

Ацсабара убла хнакуа иңшзаран Баҕыр дахьынхоз. Арантәи, Амшын Еиқәа агәы казказра ухыңшылон, ибзианы иубартан, еснагь аңдақәа зҕахәуа Ерцахә ашлагьы.

Аҳауа цқьан иааңьоушьаратәы. Ахәылқаз, амзырхафы Баҕыр ара дуамтан дыхәмаруа дыштәаз, иаб Мңьыт агәашә даатәлеит.

– Асыс! – дгәыргәеит Баҕыр.
– Абри асыс уара узын иаазгеит, дад, – ҕааитит Мңьыт, – напы адкыланы иааза!

Баҕыр иңьеишьеит, илакәишьеит дшымгәыгзоз асыс аниоу. Иаңхьа иахьылаз инапы акәыршан иааигәдихәхәалт.

– Нына, нына, уабаҕаз уара «мчача» уажәраанза? – дахәмаруа, алымҳагыы жәақәак нтеихәан, алахь днагәзит.

Ахәыци асыси реишьцылара ма-риамхеит; зны ишьтыхны ижәџа иқәиртәарц иақәикит, аха инапҕьа-шьапҕьо, имҕәытцпаны ицо ианалага, инаир-гылт. Иаазқәуршәшәеит. Баҕыр цытрак

дааңеиңшит. Нас изыгәыгыуа-изым-гәыгыуа, ашышыхәа инацәкыс ақышә иныкәикит, иацәшәошәа аниба, амла иакуазар калап ихәан, ашырхәа афныка ифынеихеит.

– Фырт! – аргейт асыс, Бағыр инапы икәыңсаны иааигаз ашыла инафәшәа аун, аха агыама анаба иамхабзиахазар акәхап, иагәарңханы ахәырд-хәырдхәа афара иалагеит.

Бағыр асарақәа иңсы рыфәхәаран. Уажәы ари афыза аңсыс аниоу икаиңцарыз издыруамызт, инапы иаиршыңыларң, иварңало иманы ашәа дынңалт. Иңабыргны, иара асысгыы бзиа иимбашаз акәмызт: ахәы еикәатцәа-самсалуа, ирхәы-рхәны иакәын, атәыфәа хәыңқәа быгә-быгәза илнагахыан, иара шхәыңыз ала иаатәоумшәартә изсазсон акыаңагыы...

– Ахых, уажәшыңа акрыфарагыы иңахым! – лхәеит Бағыр иан, ахәыңы исыс деигәыргыатцәа иманы афны да-наафнала.

Аңх ықәха иңон. Илацәа еикәиңцсон Бағыр, аха игәы дырңынчуамызт. Издыруамызт исыс аазара нап шаиркышаз. Дазхәыңуан. Ибла ихгылан уи атрым хәа иңо. Абар иазхәхит. Еивагыла инеиуеит Бағыри иареи. Абар ифыңцәа хәыңқәа зегыы еизаны иахыыкоу. Иңьаршыоит Бағыр исыс шиаазаз. Имафә ааныркылоит, идырныхәалоит.

– Игәцаракны исаазароуп! – фәа-итит аңыхәтәан Бағыр, ибжыы ныңганы. – Ахызгыы аңтароуп! – наңицеит уи.

– Изакәызеи уара, уцәырңхыз-уама? – наикәфылңит иан. Фимңзеит. Лассы ишаны асыси иареи реибабара дахгәакуан. – Макыана исыңәшәоит. Фнак акәхап, нас исысыршыңылап, ахыз анысхәо ифны сышка иааиуа икаңцап... – Абас аттахәа хәацәыха имңазо ахәы-црақәа дшырңаз аңәа дынңанагалт...

Шыжымыңганын.

– Усыс акрафәоуцахыоума иахыа? – дцааит Мңыың.

– Ахш асыржәит! – иаңеикит Бағыр.

– Ахшгыы бзиоуп, аха ачаңгагыы афәтаала, уи мыңхәы ибзианы иаазоит.

– Ачаңга реиңгыуп зегыы, нан, ачаңга! – инаңылцеит иангыы.

Бағыр иңааңәа ирхәоз иахауан, аха усканцәкыа ихы зыңцоз исыс хызыс

иаиҫашаз акәын. Ашыыжь дангыла, иара ишҫа излахьеирҫшышаз изымдырт. Днеины гәыблаала ахрыҫ ааганы иамҫеикит, аха иара зымҫа иҫшуан.

– Аа, ачаҫа, аа! – ибжыы наиргеит. Асыс ахьҫшыҫ иҫшуа игылан.

– Ачаҫа, ачаҫа! Иаахьяҫшит уажәы.

– Хых, ачаҫа адырит. Абар ассир! Иҫкаларызеи Чаҫа ахьзыҫҫар? Иабаргәызеи! Изаманоуп!

– Чаҫа! – ҫааиҫит еиҫах. Иаахьяҫшит асысгыы. Уиакәхеит, уи нахыс Чаҫа хәа даҫхьо далагеит.

Чаҫа лассы-лассы акраҫеитҫон, азы аиржәуан. Имазеины иман иара азы ахш, ахрыҫ, арса... Шыыжьи хәылбыҫхеи гәаблаала аҫш аиҫон. Иафон иаргыы цырак аанмыжкәа. Ачаҫа аналс, алақәа ҫыҫны иҫома ухәаратәы ақьаф ҫалеит. Еиҫыхәмарлон Баҫыр исыси иареи. Аҫәарҫаҫәы иқәҫаланы, ашьҫахьтәи ашьапқәа ирықәгыла иҫаны аҫаанахон Чаҫа. Баҫыргыы напыла ахы днагәҫасуа, далахәмаруан. Зны Баҫыр шыҫахьла дҫон, зны – Чаҫа. Еибаркарон.

ҫенак абас иеидшыланы ашҫаҫ ахәмарра ишаҫыз, Мҫыыҫ даарыхҫыгәлеит.

– Шаҫантә иуасхәахьоузеи уара, абри уаҫәыҫ хәа! – дааиқәымҫит Мҫыыҫ.

– Хәхәмаруеит мшәан!...

– Ухәмаруа сыздыруам, аха хәмархабаҫә ҫауҫара уҫоуп. Умбои ани хгәыла Бата ихьыз, – ашьаҫра днылатәеит Мҫыыҫ, иажәабжь нагзауа. – Зны ҫыҫк иаазеит, уара уеиҫш акшара арҫаны. Арахә дышрыҫыз аҫәа дакын, асаҫәа днықәтәеит дхырсысуа. Ари збаз аҫыҫы: – хох дсахәмаруеит убоо! – ахәан, ашьҫахьала инаскьаны, аҫеибыҫтаны аҫаанахеит. Бата дхырҫәысуа дахьтәаз

ихгыы аҫәақ аахнаргеит. Аҫәада леиҫашәит. Иахьанзагыы уи ашәахҫта ҫааҫтаны инхалт... – Иажәа далымгаҫкәа, иара Батагыы аҫарахәа агәашә аартны ашҫа дааҫалт. Аиашазы, уи ашәахҫта иҫаз ахәаҫшра гәаҫылаҫәан. Баҫыр уи данынеиҫаҫш, иҫәа дааҫазызеит. Аха ҫыҫтрак ашьҫахь ихашҫит артқәа зегьы. Мыҫхә бзиа ибон Чаҫа ас ахьыҫанатҫоз, инапы анаирбалакь иҫны иахьызыҫҫрысуаз. Дахьтәаз дгәәҫтаны инаидгылон иара. Дахьҫалакгыы ишьҫало иалагеит. Еишьҫылеит.

Аазара бзиа змаз асыс шықәсык аҫнуҫҫкала, атәыҫақәа ыршаны, акьаҫа дуадхало, иҫааҫыҫыаны, иҫаҫаза иазхәит. Уажәшьҫа Баҫыргыы маҫк даҫәшәон. Ақьаф ҫамзи, икшон. Ахәыҫы иани иаби зны-зынла уи иаҫәдыршәалон, аха иара усс дамамызт, дхәыҫннашьон.

* * *

Бағыр сынтәоуп ғыц ашкол данта-
лаз. Иззымдыруада уи шаҕа агәыргъара
ацу, игәазырҕагоу.

Амшқәа цон.

– Нан, сара усура сцоит, – лхәеит
шыыжымтанк Бағыр иан, – ашкол уеа-
гумырхан, ауаса уцымцааит, уеацәыхь-
чала...

– Бысцәымшәан! – налышьтеихәеит
иара.

Бағыр шыыбжьон акәын акласс
данталоз. Ицатәкәа аашьтихын дын-
дәылцит.

Ара амта ашәшьыраф днатәан
ашәкәыңхъара далагеит. Ус илацш иаа-
цашәеит ицашашо Чағыа ахәмарра
аҕахны ахәарақәа иахьрылаз.

– Ашәкәыңхъара сшафү исыз-
гәамтазакәа иааир исысуеит, – игәахәын,
ашырхәа дөацкьан, инаөсшәа игылаз
астол днықәтәеит.

Уажәшьта дзыцәшәозеи? Ашәкәың-
хъара дафын игәы каршәны. Астол ҳа-
ракын, атығь зыөазомызт.

Ахәыцы ицатәкәа итцон. Чағыа
ахәра иафын. Амрагы аҕакар карц-
цеиуа, ажәөан агәы иазөеиуан. Бағыр
итцатәкәа ахьитцоз астол афы ишьапқәа
лбаархәхәаны рыркәаталеира дафын.
Убри аамтазы ашоура ианакы акәхап,
ахәарақәагы Чағыагы ашәшьыра иаа-
цалеит. Ус, абырсаатк алацш иаатцашәе-
ит Бағыр ишьапқәа ахькәаталеиуаз.
Иаатрысын, ашьтаһька инаскьаны, ак-
шаразы ишнаткьара аеааибнаҕеит.
Ицаны аҕаанахеит иара ишҕа. Иааи-
уан уи алақәа кылтәрааны ицома ухәа-
ратәы, ашпы ргыланы, ахы шыҕацаланы.

Абар, уажәымзар уажәы исуеит, иңых-
хаа ицранатцоит ишьапқәа. Аха Бағыр
илацш нақәшәан, ашырхәа дөарыхеит.

Чағыа ахы азнымкылакәа, астол
илацкьеит ашьац цәыхәхәаны. Бағыр
игәарпқаны дааччеит. Иааитцагыеж-
ааитцагыежыт уи. Аха мацк ианына-
скьа, ишьапқәа өацхьа иналбаархәхәа-
ны иааиркәаталеит. Чағыа дырөегьх
ипан аҕаанахеит, еихагы агәы еибак-
ны. Бағыр ишьапқәа дөарыханы астол
икәитцон. Ус кәаитцеит даөазныкгы,
өынтә, хынтә... Ари збаз Чағыа агәы
пжәо, ихагахама ухәо, икәанатцара азым-
дыруа, ицашашо астол иадгыежылон.
Атдыс прыр алацш ицашәон. Бағыр даа-
кәацаны хәа ауамызт.

Абар ассир! Ашкол ахь ацара аамта
аины иааидгылеит. Дылбаар Чағыа ис-
уеит. Мшәан изакәызеи иаиртцаз!

– Чағыа, Чағыа! – ибжы нақәир-
геит иаархааны. Аха башан зегьы.
Ишыкшара игылан уи. Бағыр, убасқан
Бата илацш даатцашәеит, изамөа зе-
гы шәахста мацараха. Игәы нтыңсаан,
ихәы-ижы қақаза иөеилагылт. Илахь-
гы инапы аахьишьит. Абан иөызцәа
ахәыцкәа иөацхьа ахәада иқәланы аш-
кол ахь иахьнеиуа. Ибла таа дырзыңш-
уеит. Сись, атәтәабжыгы геит! Шаҕа
иҕахузеи уажәы иөызцәа дрылазаарц.
Өнак мацара артцаөы шаҕа ралхәозеи.
Ицатәкәа аччахәа ишпеихәарыз иахьа,
аха иабаҕоу!..

– Изакәызеи Чағыа иасыртцаз? – игәы
интихәааит еиҕа.

Чағыа гәаҕеиуа астол иавагыеж-
уан. Бағыр уа дыкәгылан дхара-хапшуа,
ишәкәкәа игәыдыргәғәала икны.

Борис Гәйргәлиа

САРА СИИТ АҘСНЫ, АҘСЫУАК ИҘНЫ

Баша машәырны,
Аҗсны санамхеит
Сара сиит Аҗсны,
Аҗсыуак иҗны.

Адуinei сара сзын
Аҗсноуп ахы ахьакуа,
Абызшәақәа рсапат
Аҗсышәоуп иаазыртуа!

Сыжәған сатәҗшын –
Уи са сеилаҳаит!
Сыдгьыл сахәәҗшын –
Уи иалан сыҗсы!

Убри ауп адуinei
Изалоу сыҗсы,
Адуineiггы аҗсы
Изалоу с-Аҗсны!

Сан сылзызырҗын:
–Сыҗсы уфааит! – лхәеит,
Саб сизызырҗын:
–Усҗынхааит! – иҳәеит.

Убри ауп изысҗо
Адуinei абызшәа,
Адуineiггы изаҗо
Сара сбызшәа.

Сыдгьыл са сықәлеит,
Сыҗәғаншьап ҳауа.
Сбызшәала сҗәәжәоит,
Адуinei иаҳауа!

Сара сиит Аҗсны,
Аҗсыуак иҗны.
Адуinei саҗаны
Сҗалароуп сыҗны!

* * *

Иуадаҗуп адгьыл җшза ақәынхара,
Иуадаҗуп, аҗыза, ухатҗкы!
Аха дарбан уи зымч ақәымхара,
Сара саргәамҗуеит җақы.

...Сара сабаҗәа иит абри адгьылаҗ,
Уи иагьахҗнырҗеит рыҗсы,
Урҗ рыбаҗқәа – бҗоуп абри адгьылаҗ,
Урҗ рыбаҗқәа – блоуп иаразы.

Сара сабаҗәа рыдгьыл-рыҗсықәара
Сымардеит рыхьз ахҗаны.
Урҗ рыбаҗқәа ызыртә санныҗәара –
Сыблақәа цап иҗәаны!

Иуадаҗуп адгьыл җшза ақәынхара,
Иуадаҗуп, аҗыза, ухатҗкы!..
Уи аҗеира са сымч анақәымхара –
Иуадаҗоит дгыларҗ сыҗкы!

ШӘАБАҖОУ, САШЬЦӘА, АМҖАҢЬЫРҚӘА?

Шәабаҗоу, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Иҕызкааз сыҗсадгьыл агәы.
Агәаҗра азы-мшын измыркәа
Ихылаз амшын, гәырҗаа згым?

Шәабаҗоу, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Шәеимбгыжәаа шәцеитеи, абааҗсы?
Шәееизыжәга, шәыбызшәа мырзкәа,
Ишәыҗьоит шәыҗсадгьыл Аҗсны.

Шәабаҗоу, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Изхылҗуа са сгәаҗрақәа шәкы?
Иарбан зыблара-җхлымқәоу
Шәыҗсадгьыл ахь амҗақәа зкы?!

Шәабаҗоу, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Ишәхаштма ишәымаз жәласы?
Шәыжәлақәа ашьха җарҗарқәагь
Ирҕыҗымшәо ирҕәоитеи Аҗсны?

Шәабаҗоу, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Еиҗызшаз са сыжәлар рыҗсы?
Иҗыххаа шәызкыз азынҗьырқәа,
Шәыҗсадгьыл ахь шәдәықәла, абааҗсы!

Шәабаҗоу, о, сашьцәа, амҗаҗьырқәа,
Шәазыгьежь иншәыжьыз атзы!
Шәарамоу – ашьтамта мырзкәа
Игьежьуеитеи ахьышьтрахь азы!

* * *

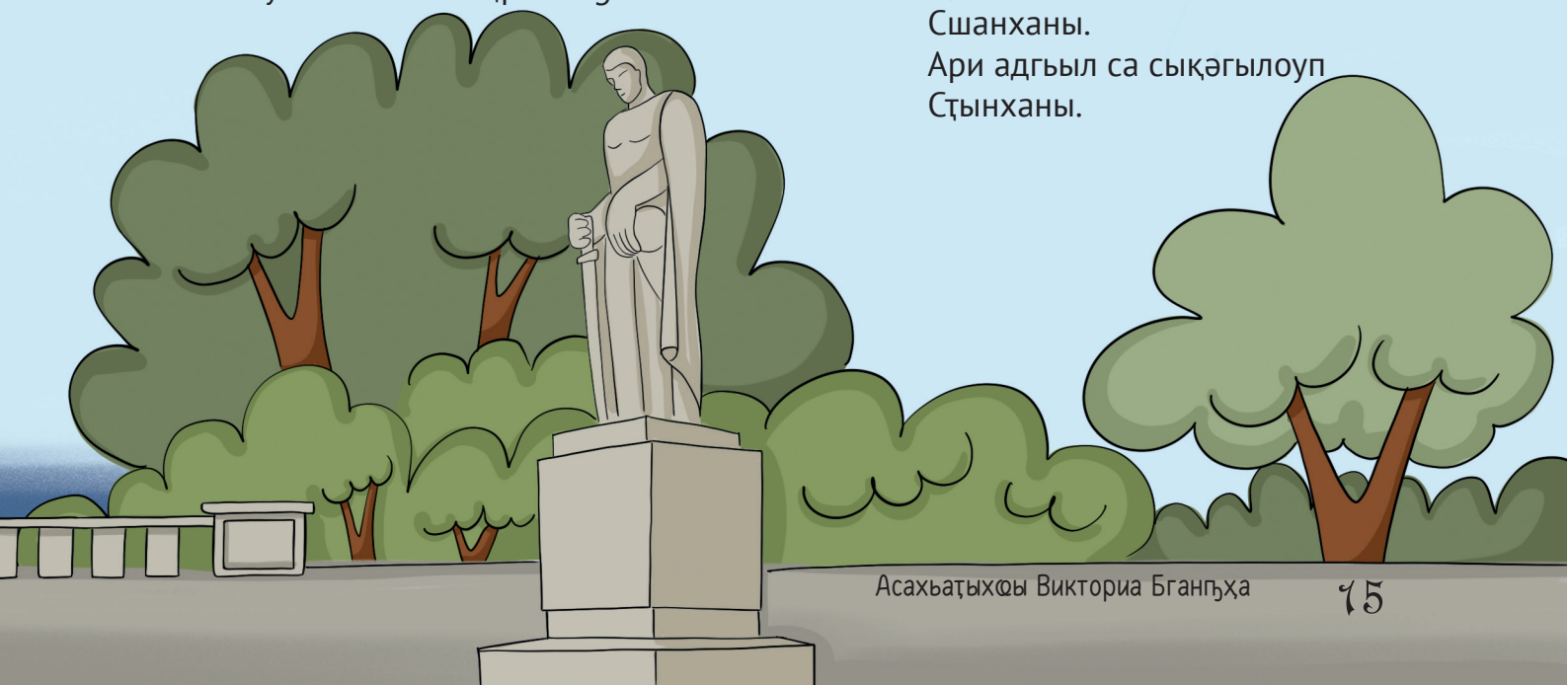
Аҗх җәҗоуп уаха,
Аетдә рыбла җҗоит.
Ас еиҗш шамаха
Иубом, еиыҗьҗьоит.

Җаргьуп изеиҗшха
Жәҗангә, еиҗәала иқәҗоу.
Уҗәоуп уааҗсаха,
Сыдгьыл, урт ззаҗҗоу...

Уҗәаз уҗахәхәа,
Аҗынчра уоут лыҗхас.
Аҗынчра саҗсахар
Сыҗәон саргь убас.

* * *

Ари ажәҗан саҗагылоуп
Сшанханы.
Ари адгьыл са сықәгылоуп
Саҗахны.
Ари арҗаш абла иатҗәа
Схалт бласы.
Ари амшын иналатҗәахт
Са сыҗсы.
Ари амра ахьы шәахәа
Анысхаҗса,
Иҗеит сымза санымшәахуа
Инасхыҗсаа...
Ари ажәҗан саҗагылоуп
Сшанханы.
Ари адгьыл са сықәгылоуп
Сҗынханы.

АНЦАКЭЫНЦА

Алакэ

Дыкан нхафок. Уи ипхэыси иарей дхшара дрымазамкэа акраамта рыфны ифнан. Аха ражэрахь инеиуан еипшаан, чкэынак дырхылцит. Ацкэын ихьзыртцеит Анцакэынца. Анцакэынца мшы зха, цхы зха изхауан, дхыжэза, иибо иахауа гэникылартэ дкалеит.

Уахык зны, Анцакэынца дахьнышьталаз ацхыз ибеит. Ацхыз иибаз азы «цхыз бзиа убааит» хэа сазымхэо уафы ишиасымхэара хэа тоуба иуит. Уигьы уажэы цхызла тоуба иузшэа ауп ишибаз.

Ашьжымтан ианааша, иан илеихэеит, сан иаха цхызк збеит хэа. Аха иан «цхыз бзиа убааит, нан» хэа иалымхэакэа, цхызс иубазей

иаб дыкамьыт, данааи: – Ихьзей ари? – хэа ипхэыс длазцааит.

– Иаха дахьнышьталаз цхызк ибеит, аха изакэу сеимхэеит.

– Цхызс иубазей? – иаб дцааит, аха Анцакэынца иабгы иеимхэеит цхызс иибаз. Абгы дгэаан, ицкэын дааисуа, ицэа дтыхны дипкеит.

Анцакэынца рыцха азаакьхэа атэыуара даналага, ибжыы рааигэара инхоз ах иахаит. Ах, иматцуцэа абни ицэыуо ахэычы дысзаажэга хэа рыдитцан, ицан дизааргеит.

Дахьяаргаз ах ахэычы диазцааит, – иухьзей дад, узцэыуозей? – хэа.

– Иаха сахьнышьталаз цхызк збан, ашьыжь сангыла изакэызей иубаз хэа саби сани сазцаан, изакэыз расымхэазт, срыпкеит, – ихэеит Анцакэынца.

– Изакэызей, дад, цхыз бзиа убааит, иубазей? – дцааит ах.

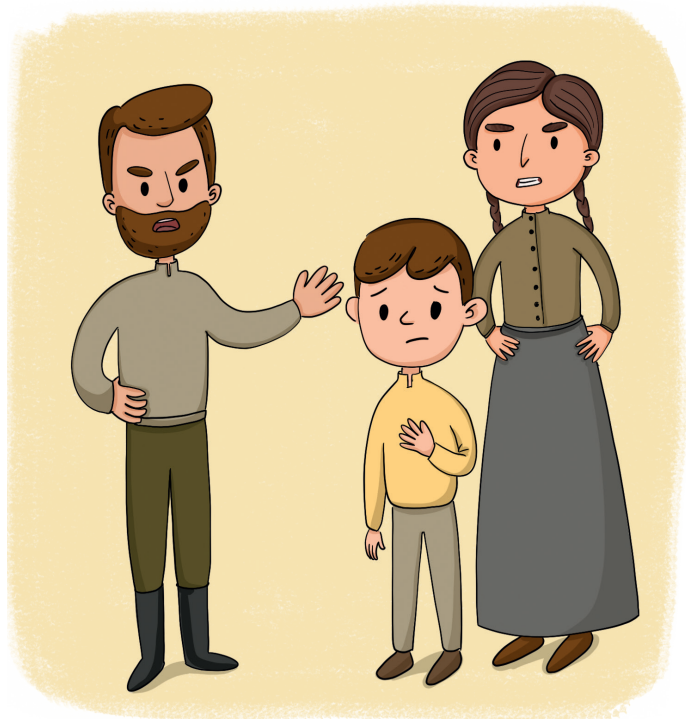
– Абри ацхыз избаз «цхыз бзиа убааит» хэа сазхэо ида даеазэы ишиасымхэара хэа сыкэхан. «Цхыз бзиа убааит» хэа рацхьаза уара уажэы иансоухэах, саргы избаз уасхэап. Иаха сахьнышьталаз, цэа змамыз ауаа сытэгэбжьара ибжыбахэаны ицо, абри атэыла дузза ахас саманы, цхыз избейт, – ихэеит Анцакэынца.

Ацкэын хэычы иихэаз ах даара дархэыцит.

– Кох, ари дөейдасыр зегь хақэихуеит, саргы сахра сымихуеит, дышьтэуп! – ихэан, дызшьышаз аматцуцэа даарыцхьан дрицеит дыршьрацы.

хэа диазцааит. Аха ацхыз иибаз ацсраказгы ианимхэа, дынкажыны длыпкеит. Анцакэынца атэыуара дшафыз,

Ах п̄хазат̄эык диман, ахан дзыѠ-нат̄эаз а̄кныт̄э дахынап̄шуаз илбеит, ӣкалақ̄ээз зегы. Нас, ах ад̄та зит̄азгы ах̄ыцгы лара лыш̄ка инап̄хыаны ус рабжыылгеит:

– Ах̄ыцы сара дсанаш̄эыж, уи сара дсаазоит. Саб ӣкны ш̄неины дах̄шыт̄ х̄эа иаш̄эх̄эа, – лх̄эеит лара.

Абас, анхаѠы рыц̄ха их̄ыцы Анчак̄эынча ах̄ ип̄ха даанкыланы, уаѠы димырбазак̄эа дт̄эахны длаазеит. Иаргы дарпысхеит, ип̄х̄эыс аагара аамт̄а ааит.

Иаби иани х̄х̄ыцы ах̄ диган диш̄ыт̄ х̄эа ӣкоуп, ит̄эыуеит, иг̄эж̄эаж̄еит, аха ирылшоз, ах̄ иӣх̄эоз зак̄эанын усгы. Арах̄ь иара ад̄эы ақ̄елара дақ̄эит̄ым, ах̄ дибар, дызуст̄оу идырыр, ихы аахи-т̄эоит.

Абри аамт̄азы, абри ах̄ иат̄кыс еӣха амч г̄эг̄эа змаз даѠеа ах̄ак ды̄кан, аж̄эа инициеит диабаш̄ьырц. Амч ду змаз ах̄, ус ааиц̄хаит – еӣқ̄эамк̄эа, их̄эамк̄эа, изымк̄эа, п̄шш̄эх̄эа змазам аѠы сзаат̄и ак̄эымзар, суабаш̄ьуеит! – х̄эа.

Анчак̄эынча иах̄, ари еип̄ш̄ ӣказ аѠы абааигоз? Ари усхеит, даара ирызбеит, анах̄ь рх̄эеит, арах̄ь рх̄эеит, аха х̄эарт̄а

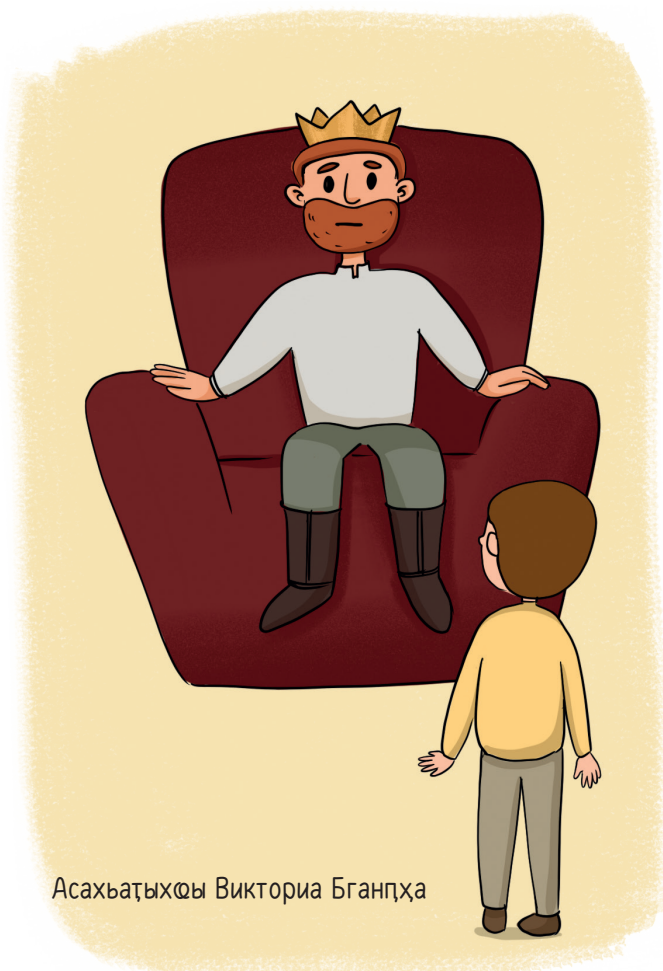
амоут, збаш̄ьа рзамт̄еит. Ах̄, леиш̄эац̄э-г̄ьа аѠх̄эара ӣкаит̄цаз мышкы ауп иагу. Есымша аж̄элар еизаны иалац̄эаж̄эон ари аус.

Анчак̄эынча иах̄ ип̄хагы аж̄элар еизаны аус ахырызбоз дцалон. Ёнак, ари ит̄эахны илымаз Анчак̄эынча длаз-т̄ааит: – Иш̄эымоузеи абрах̄ь есымша ш̄эх̄ьцо, изак̄э еизароузеи? – х̄эа.

– Саб иат̄кыс мычла иг̄эг̄эоу ах̄ак дх̄абаш̄ьыр ит̄ахуп. Аж̄эа х̄нитце-ит еӣқ̄эамк̄эа, их̄эамк̄эа, изымк̄эа, п̄шш̄эх̄эа змазамк̄эа ӣкоу аѠы сзааш̄эти ак̄эымзар сш̄эабаш̄ьуеит х̄эа. Аха х̄ара уи аѠыза аѠы х̄зымп̄шааит.

– Х̄аи, ш̄эара мыждақ̄эа, изак̄эызеи ш̄эыздып̄сыло, ац̄ьабаа баша иш̄ц̄аж̄э-бо! – их̄эеит Анчак̄эынча.

– Изак̄эызеи, п̄сых̄эас иамоузеи? – дт̄ааит ах̄ ип̄ха.

Асах̄ьат̄ьх̄ы Викториа Бганп̄ха

– Сара ишбасхээз баб иабымхэан, бара бхала ибызбазшэа ихэа. Убри еицш аеы сзаашэти хэа ишэыдызтаз ауафы, абас изышэыцха: иагъаншэахьам, иагъаншашам, иагъанхашам, иагъанпшьашам, иагъанхэашам, иагъансабшам, иагъанмёышам уааи, иззухээз аеы рхианы ихамоуп! – хэа.

Ах ицха дгэыргъеит. Адыршэаены ианааша, ажэлар еизаны иахьыказ днеин, арт ажэакэа лара илызбазшэа иралхэеит. Ажэларгы иргэацхан, иара убасцэфьа рага изырцхан, уаха акгы изахымхэаакэа уа даанхеит.

Цытк анаабжыыс, ани ах леишэацэга лабак ааициит. Алаба ахи атыхэеи еикарахэцэаза икан. Абри алаба ахи атыхэеи еилкааны ианысзааумышът суабашьны уқэысхуеит хэа ажэагы инициеит.

Дыршэегь ажэлар аизара иалагеит, аха дыршэегьых уафы изымзбеит ари аус.

Анчакэынча дзааз азгаб длазцааит: – икоузеи, шэзеизозеи? – хэа. Лара усгы аизара ахьыказ есымша дцалон, иалхэеит икалаз.

– Еи, шэара агэафкэа, уи зынза имариазоуп, ишца шэзымызбеи? – ихэеит Анчакэынча.

– Изакаэзеи, цсыхэас иамоузеи? – дцааит лара.

– Алаба ишэзааициз агэта иахьеизеи-кароу шашэала иаафахэаны, акапангафы еицш наф-ааф иашэкапаныр, еица иахьхьантахо ахы ауп, еица иахьыласхо атыхэа ауп. Амала, ари сара ишбасхээз мхэакэа уатцэы бнеины убас идыркатца.

Ах, ицха дгэыргъатцэа адыршэаены ажэлар ахьеизаз днеины иралхэан, ишралхээз еицш иагыкарцеит, аибашьра зтахыз ахгы уиала деицафапыреит.

Цытк анаабжыыс, ани ах леишэацэга дгылы жэвани рыгэта ахьакэу сышэмырбар шэынсырцэоит хэа ааицхаит.

Ишыкарцац еицш ажэлар аизара еицалагеит. Анчакэынча деицалазцааит ишэыхъзеи хэа. Ах ицха иалхэеит, абас, абас, ани рага дгылы жэвани рыгэта ахьакэу сшэырбароуп акэымзар шэынсырцэоит хэа шихээз.

– Баб хаишыуеит акэымзар, уи атак сара икасдон, амала уи аус цэгьоуп, сара схаца сцэырымцыкэа иауам, – ихэеит Анчакэынча.

– Саб уажэшьта уара уишыр калома уихэахьеит, ицсы фьуфкэа-кэахьеит, уажэгы уихэозар, сара шэеинсыршэоит, ушцеишьуеи, – лхэеит ах

ипҫа. Анҫакэынҫа дақэшахатхан, ах иҫны дцэыртцит. Азҫаб-гыы лаб иалхэеит, – думшьааит, ари акыр дҫахэахьеит, ари-нахысгыы дҫахэараны дыҫоуп! – хэа.

Нас ах даацэажэан ус ихэеит:

– Уанацьялбеит, усыхэозар усшьуама, иааухэо зеггы ҫасымҫои!

– Ус акэзар, абшьтэа ҫатца дуки камбашь маҫа-ки сзышьэыҫшаа. Нас уи уара уеитҫкыс ииаиуа иҫыхэтэа сара иҫыстэап, – ихэеит Анҫакэынҫа.

Абырсаатк аб-шьтэаки камбашь маҫа дуки изырҫшаан, аҫбагыы иманы ах леишьэацэгья иахь дцеит. Арт аҫстэқэа ах иахьибашаз ашҫафы иеҫахэаны, иара ахҫынра дыҫхалт.

– Уара узустада? – дҫааит уи ах, аҫсшэақэа анеибырхэа ашьтахь.

– Сара, ах ухаҫкы, адгылы иажэҫани рыгэҫа ахьакэу соухэароуп хэа издудҫаз ах сааишьҫит, – ихэеит Анҫакэынҫа.

– Уара уда иааишьҫшаз уаха уаҫ димоузеи?

– Ыы, сара сыҫкэнушьома?

– Иубаргэузеи уаргыы, аха уҫкэынҫэоуп.

– Абыргэа роума нас иуҫаху? Абан абыргэа ахьыҫоу, абар акамбашь бырг, абар аҫатца замана зэҫоу аҫьма шьтэа ду, ауаҫра уҫахызар сара ара сыҫоуп, – ихэеит Анҫакэынҫа.

Харшьынк иҫаз быҫак изааргеит.

Анҫакэынҫа ашҫа ахи аҫыхэеи шэаны ҫьара даатгылан, – ихоуҫозар аброуп адунеи агэҫа, ихоумҫозар, уара уцаны ишэа! – хэа аҫак иеихэеит.

– ҫоҫ, ҫоҫ! – ихэан, ах дҫьеишьеит, агэылацэа-азлацэа идгаланы ихэы ҫаи-цеит, – зҫаб затҫэык дсымоуп уара дустоит, – хэа иеихэеит, аха Анҫакэынҫа азны-казы мап икит.

Абарт ахҫэа уаанза излеибырхэахьаз ала, маанала реицэажэарафы иаҫахоз иахра шьҫеитҫар акэын. Анҫакэынҫа уажэы дхынхэны дахьааиз, ах леишьэацэгья иахра шышьҫеитҫаз ихэеит. Дгэыргэеит Анҫакэынҫа иах, – сара сахрагыы уара иу-маз, дад, – ихэан ахҫэа рҫыҫьягыы рахра иара ирҫеит.

Анҫакэынҫа иархэаз дазхэыцит, ари ах иҫҫа длаазахьан, иахэшьак леиҫш ди-зыҫан, убри аҫнэтэ егыи ах леишьэацэгья иҫҫа дааигараҫы избеит. Ажэа лнитан, аеҫхэара анҫитэаз ауа дааигеит. Бжьаха-бжьымш чаран, гэыргэаран. Ачара агэҫа иахатэан хачкэын дыҫсит, дызит хэа иҫаз Анҫакэынҫа иаби иани.

Уи нахыс зеггы ҫьяфла иҫан: инхон, инҫуан.

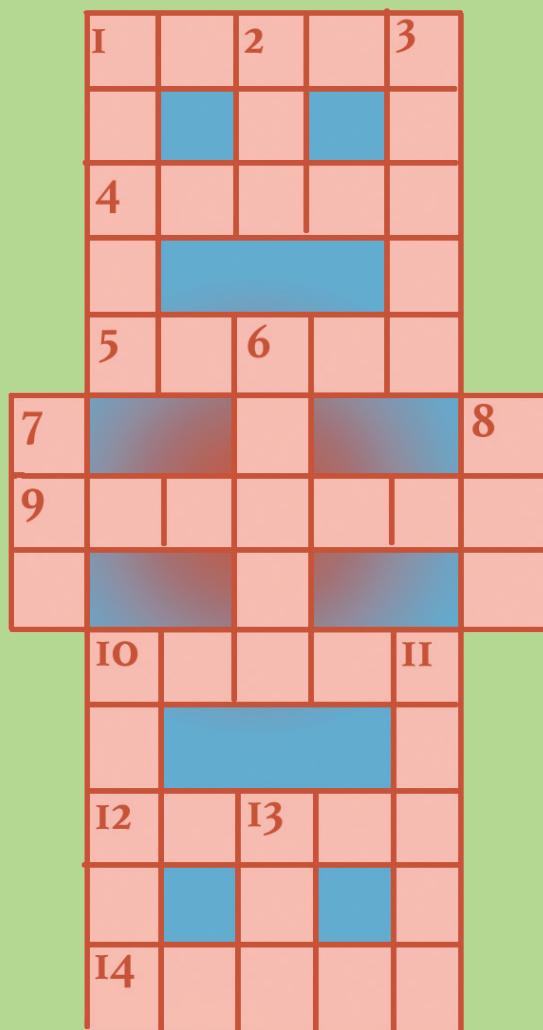
**Ажэлар рхэамҫахьтэ иеиқэиршэеит
Сергеи Зыхэба**

Ажәеихда

Армарахьтә арғарахь: 1. Урыс-тәылатәи қалақьк. 4. Индиатәи цстәык. 5. Амзақәа реиқәыпхьаза. 9. Пл. Бебиа иажәабжьк. 10. Амчыбжь амш. 12. Аса-би ииарта. 14. Азыжәга.

Хыхьынтә цақа: 1. Чехиа ахтны-қалақь. 2. Адунеи ағы аурыла зегы иреихау азиас. 3. Ажыра ан-цәахәы. 6. Ажәа «цәыкьаза» аонтоним. 7. М. Лакрба иновелла «Ахазыртрақәа» афырхатца ихьз. 8. Ацснытәи қалақьк. 10. Аидара мғанызго ацстәы. 11. Ашәа ахы анцәырырго ирхәо. 13. Аәнытә цстәык.

Аҕаккаа: амаар, Пәна,
атца, гал, Анир, Пгара, аә-
та, асла, нил, зааза, ахана,
бар, аҕаҕаа, ашахе, аҕара, аә.

АМЦАБЗ

№ 6, 2021 ш.

АРЕДАҚТОР ХАДА ИННА АХАШПЦХА

Аредақциатә еилазаара:
С. Сазба (аредақтор хада лхатыпуао,
атакзыпхьықәу амазаныкәгао),
А. Гогәуа, Гә. Кәыцниацха,
В. Цәыцьба (асахь. редақтор),
Н. Кәарчиапха (акәша аредақтор).
Компиутерла еиқәлыршәеит В. Бганба,
акьыпхьыы И. Лашәриацха.
Ажурнал сахьала еиқәиршәеит
В. Цәыцьба

Аредақция атызтыц: 384900. Акәа ак.,
Ажәанба им., 9. Ател: 226-25-52

Амцабз (Пламя)

Детский журнал Союза писателей Абхазии.

Выходит один раз в 2 месяца.

Адрес редакции: 384900, г. Сухум.

ул. Званба, 9. Тел.: 226-25-52

Отпечатано ЗАО «Арашь»

г. Сухум, ул. Эшба, 168

Акьыпхьыртахь ирытоуп:

Аформат 60/84 1/8.

Аофсет кьыпхь хкы 1, 86 кь.бгьыц.

Атираж 4000.

Ағатцацқа

Икьыпхьыуп ИАЕ «Арашь» акны

Итыцуеит 1957 ш., лапара (май) мза аахыс